{සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழு பதிப்புரிமை உடையது / All Rights Reserved }

අධ්‍යාපන, උසස් අධ්‍යාපන සහ වෘත්තීය අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
கல்வி, உயர் கல்வி மற்றும் தொழிற் கல்வி அமைச்சு
Ministry of Education, Higher Education and Vocational Education

අ.පොස. සාමාන්‍ය පෙළ පෙරහුරු ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය - 2026

11 - S බුද්ධ ධර්මය i - ii **කාලය පැ. 3 වී. 10**

සැලකිය යුතුයි

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට දී ඇති (i), (ii), (iii), (iv) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
- ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.

1. අනේක ජාති සංසාරං..... යන පළමු උදාන වාක්‍යයට අනුව සසර නමැති ගෙය උපමා කොට ඇත්තේ,

   i. පංචස්කන්ධයට ය. ii. පාරමිතාවන්ට ය.

   iii. පන්සිල් වලට ය. iv. භෞතික සම්පත් වලට ය.

2. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ අවසන් උපත සඳහා සුදුසු පසුබිම නුවණින් විමසා බැලීම හඳුන්වනු ලබන්නේ,

   i. බුද්ධ කෝලාහලය ලෙස ය. ii. පංච මහා විලෝකනය ලෙස ය.

   iii. ප්‍රථම උදාන වාක්‍යය ලෙස ය. iv. අතීත සිංහනාදය ලෙස ය.

3. බෝසත් උපත සිදු වී.....මහාමායා දේවිය කළුරිය කළ බව සඳහන්වේ.

i. දින දෙකකින් ii. දින හතරකින්.

iii. දින පහකින් iv. දින හතකින්

4. බුදු හිමි තුළ පැවති අසරණ සරණ ගුණයට නිදසුනක් ලෙස දැක්විය හැකි කතා පුවත කුමක්ද?

i. අංගුලිමාල කතා පුවත. ii. පූතිගත්ත තිස්ස පුවත.

iii. සෝණ දණ්ඩ පුවත. iv. ඡත්තමානවක පුවත.

5. **'දානං සීලංච නෙක්ඛම්මං...'**. මෙම ගාථාවෙන් ප්‍රකාශ වන්නේ,

i. දස කුසල් පිළිබඳව ය. ii. දස රාජධර්ම පිළිබඳව ය.

iii. දස පාරමිතා පිළිබඳව ය. iv. දස පුණ්‍යක්‍රියා පිළිබඳව ය.

6. තේජසින් සපිරි එහෙත් ශාන්ත වූ ප්‍රියංකර වූ බෝසතුන්ගේ අනූපමේය රූපශ්‍රීය දැක නිබ්බුත පද කී ශාක්‍ය වංශික කුමාරිකාව වන්නේ,

i. භද්දකච්චානා යි. ii. කිසාගෝතමිය යි.

iii. උප්පලවණ්ණා යි. iv. ජනපදකළ්‍යාණිය යි.

7. භික්ෂූන් වහන්සේ නමකගෙන් ඉටුවන සමාජ සේවයක් වන්නේ,

i. දානයට වැඩම කිරීම යි. ii. පිරිතට වැඩම කිරීම යි.

iii. වැව පිළිසකර කිරීම යි. iv. අවමගුලට වැඩම කිරීම යි.

8. අංගුලිමාල පිරිත දේශනා කරනු ලබන්නේ,

i. වැසි ඇතිවීමට ය. ii. තුන්බිය නැති කිරීමට ය.

iii. ගැබිනි මව්වරුන්ට ය. iv. විපත් ඇතිවන විට ය.

9. භාවනා වැඩීමෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රතිඵල රාශියකි. සමථ භාවනා මගින් සාධනය **කරගත නොහැකි** ප්‍රතිඵලයක් වන්නේ,

i. සිත එක අරමුණක තබා ගැනීමට හැකිවීමයි.

ii. ගැටළු විසඳීමේ හැකියාව වර්ධනය වීමයි.

iii. ඉරිසියාව, ක්‍රෝධය වැනි දුර්ගුණයන්ට ගොදුරු වීම ඵල රහිත බව වැටහීමයි.

iv. ඉවසීමේ හැකියාව වර්ධනය වීමයි.

10. දෙලොව දියුණුව හා පිරිහීම පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනා දෙක ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

i. වසල සූත්‍රය හා පරාභව සූත්‍රය.

ii. වසල සූත්‍රය හා ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රය.

iii. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රය හා මංගල සූත්‍රය.

iv. මංගල සූත්‍රය සහ පරාභව සූත්‍රය.

11. පුද්ගලයාට අනර්ථය ගෙන දෙන අකුසල් මුල් තුනකි. ඒවා නම්,

i. රාග, ද්වේශ, මෝහ වේ.

ii. තණ්හා, දිට්ඨි, මාන වේ.

iii. ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ වේ.

iv. ඊර්ෂ්‍යා, වෛර, ක්‍රෝධ වේ.

12. තමා විසින්ම පිළිපැද දැස් පනාපිටම මෙලොවදීම ප්‍රතිඵල දැකගත හැකි බැවින් ධර්මරත්නය,

i. අකාලික නම් වේ.

ii. ඒහිපස්සික නම් වේ.

iii. ඕපනයික නම් වේ.

iv. සන්දිට්ඨික නම් වේ.

13. 'මාගේ මේ ව්‍යායාමය බුද්ධ ශාසනයේ වීරස්ථිතිය පිණිස මිස කිසි කලෙකත් රජ සැප පිණිස නොවන්නේය' යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේ,

i. අනගාරික ධර්මපාලතුමා ය. ii. දුටුගැමුණු රජතුමා ය.

iii. විජයබා ඔහු රජතුමා ය. iv. පරාක්‍රමබාහු රජතුමා ය.

14. තමාට හිත පිණිස නොවන අයහපත් දේ කිරීම ඉතා පහසුය. වැඩදායක වන යහපත් දේ කිරීම දුෂ්කරය. මෙම අදහස ඇතුළත් ධම්මපද ගාථාව ආරම්භ වන්නේ,

i. අත්තනාව කතං පාපං...ලෙස ය. ii. සුකරානි අසාධුනි... ලෙස ය.

iii. තංච කම්මං කතං සාධූ ලෙසය. iv. නතං කම්මං කතං සාධු... ලෙසය.

15. ජීවිත හා දේපළ ආරක්ෂාව, පවුලේ සමගිය, මනා සිහි බුද්ධිය හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව යන කරුණු කෙරෙහි බෙහෙවින්ම බලපානු ලබන්නේ,

i. දස පිං කිරිය වත් ය. ii. පංචශීලය ය.

iii. ත්‍රිවිධ පුණ්‍යක්‍රියා ය. iv. සතර සංග්‍රහ වස්තු ය.

16. එළාර නම් ද්‍රවිඩ පාලකයාට පෙර මෙරට පාලනය කරන ලද්දේ,

i. පස්වන මිහිඳු රජු ය. ii. මානාභරණ රජු ය.

iii. සේන හා ගුත්තික දෙදෙනා ය. iv. බල්ලාට නාග රජු ය.

17. අප විසින් කළ යුතු දේ, නොකළ යුතු දේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දුන් සේක. නොකළ යුතු දේ විරිත් ලෙස ද කළ යුතු දේ සිරිත් ලෙස ද හැඳින්වේ. මේ සඳහා ධර්මානුකූල විවරණය වන්නේ,

i. කරණීය හා අකරණීය යන්නයි. ii. කුසල හා අකුසල යන්නයි.

iii. පුණ්‍ය හා පාප යන්නයි. iv. විරමණය හා සමාදානය යන්නයි.

18. පුබ්බා චරිය, පුබ්බදේව, බ්‍රහ්ම යන විශේෂ නාමයන්ගෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ,

i. ගුරුවරුන් ය. ii. පැවිදි උතුමන් ය.

iii. ස්වාමි භාර්යාවන් ය. iv. දෙමාපියන් ය.

19. බුදු දහමේ මූලික ඉගැන්වීමක් ලෙස නොසැලකෙන්නේ,

i. හේතුඵල දහම යි. ii. චතුරාර්ය සත්‍යය යි.

iii. ත්‍රිලක්ෂණය යි. iv. පුනරුත්පත්තිය යි.

20. මෙලොව හිතසුව පිණිස හේතුවන උට්ඨාන, ආරක්ඛ, කල්‍යාණ මිත්‍ර, සමජීවිකතා යන චතුර්විධ සම්පත් ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනාව හඳුන්වන්නේ,

i. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රය නමිනි. ii. පත්තකම්ම සූත්‍රය නමිනි.

iii. සිගාල සූත්‍රය නමිනි. iv. පරාභව සූත්‍රය නමිනි.

21. කායික මානසික නිරෝගීතාවට බුදුදහමේ මූලිකත්වය හිමි වේ. ගේහසිත ශීලය නම් වූ පංච සීලයෙහි නිරෝගී බව සුරැකෙන ශික්ෂාපද දෙක කුමක්ද?

i. පළමු හා දෙවන ශික්ෂාපද ය. ii. පළමු හා සිව්වන ශික්ෂා පද ය.

iii. තෙවන හා සිව්වන ශිකෂාපද ය. iv. තෙවන හා පස්වන ශික්ෂාපදය.

22. තමන් ලබන ආදායමට සරිලන ලෙස වියදම් කිරීම හෙවත් මනා අයවැය පාලනය පිළිබඳ පැහැදිලි කරන්නේ,

i. උට්ඨාන සම්පදාව මගිනි. ii. ආරක්ඛ සම්පදාව මගිනි.

iii. කල්‍යාණ මිත්‍රතාව මගිනි. iv. සමජීවිකතාව මගිනි.

23. බුදුරජාණන් වහන්සේ කාලාම සූත්‍රය දේශනා කරනු ලැබුවේ,

i. කේසපුත්ත නියංගම් වැසියන්ටය. ii. කොසොල් ජනපද වැසියන්ට ය.

iii. වජ්ජි ජනපද වැසියන්ට ය. iv. නාලක බමුණු ගම් වැසියන්ට ය.

24. බුදුරදුන් බුද්ධත්වය සඳහා නේරංජනා නදී තීරය තෝරා ගත් බව සඳහන් වන්නේ,

i. අරියපර්යේෂණ සූත්‍රයේ ය. ii. වන රෝප සූත්‍රයේ ය.

iii. චක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රයේ ය. iv. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේ ය.

25. දානය, ප්‍රියවචනය, අර්ථචර්යාව, සමානාත්මතාවය යනු,

i. සතර සතිපට්ඨානය යි. ii. සිව් සඟරාවත යි.

iii. සතර ඍර්ධිපාද යි. iv. සිව් බඹ විහරණ යි.

26. විපාක දෙන කාලය අනුව කර්මය ප්‍රභේද හතරකි. ඊට අයත් නොවන්නේ,

i. ආචිණ්ණ කර්මය යි. ii. දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්මය යි.

iii. උපපජ්ජ වේදනීය කර්මය යි. iv. අපරාපරියවේදනීය කර්මය යි.

27. ලංකා සමාජය තුළ සාමය හා සහජීවනය ආරක්ෂාවීමට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රමවේදයක් වන්නේ,

i. සර්ව ආගමික වතාවත්හි යෙදී කටයුතු කිරීම යි.

ii. තම ආගමට අයත් කටයුතුවල පමණක් නිරත වීම යි.

iii. අන්‍යාගමික අංග තමන්ගේ සේ සලකා කටයුතු කිරීම යි.

iv. තම ආගමික ප්‍රතිපදාවන් පුරන අතර අන්‍යාගමික පිළිවෙත් ඉවසීම යි.

28. බුදු දහමේ ඥාන රාශියක් පෙන්වා දෙන අතර චුතූපපාත ඤාණය යනු,

i. පෙර ආත්ම පිළිබඳ දන්නා නුවණයි.

ii. කෙලෙස් ප්‍රහීන කිරීම පිළිබඳ නුවණයි.

iii. අන් සතු සිත් පිළිබඳ දන්නා නුවණයි.

iv. මතු උපදින භවයන් පිළිබඳ දන්නා නුවණයි.

29. විවිධ ශාරීරික ආබාධයන්ට ලක්ව සිටි 'අසංක'නම් ශිෂ්‍යයා, හදිසි රිය අනතුරකට ලක්වීමෙන් එම ස්ථානයේදීම මිය ගියේය. ඔබ සිතන පරිදි ඔහුට බලපා ඇති පූර්ව අකුසලයන් මොනවාද?

i. සත්ව හිංසාව හා ප්‍රාණඝාතය.
ii. ද්වේශය හා සත්ව හිංසාව.
iii. ඊර්ෂ්‍යාව හා ප්‍රාණඝාතය.
iv. ප්‍රාණඝාතය හා සත්ව හිංසාව.

30. ඉපදීම, මහලු වීම, ලෙඩවීම, මරණය ආදී දුක් සහගත කරුණු අටක් බුදුදහම පෙන්වා දෙනු ලබයි. එහි පංචස්කන්ධය ලෙස දැක්වෙන්නේ,

i. ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය යි.
ii. රූප, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ යි.
iii. චක්ඛු, සෝත, ඝාන, ජිව්හා, කාය යි.
iv. ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, සෝක යි.

31. **'හේතුං පටිච්ච සම්භූතං - හේතුභංගා නිරුජ්ඣති'** යන ධර්ම පාඨයෙන් අදහස් වන්නේ,

i. හේතුවක් ඇත්නම් ඵලයක් ඇති බවයි.
ii. හේතුවක් නිසා නිරෝධයක් ඇති නොවේ.
iii. මෙය ඇති කල්හි මෙය වෙයි.
iv. හේතු නැති වන විට හේතු නිසා හටගත් දෙයද නැතිව යයි.

32. ක්‍රිස්තු පූර්ව පළමු වන සියවසේදී මෙරටට නියඟයක් සහ බැමිණිතියා නම් සාගතයක් ඇතිවිය. මෙකල මෙරට සිටි රාජ්‍ය පාලකයා වූයේ,

i. වළගම්බා රජු ය.
ii. මහසෙන් රජු ය.
iii. දුටුගැමුණු රජු ය.
iv. කාවන්තිස්ස රජු ය.

33. බුදුරදුන් වැඩිම වස් කාලයක් ගත කළේ සැවැත්නුවර ය. එහිදී වසර දහනවයක් පුරාවටම උන්වහන්සේ වැඩ සිටි ආරාමය වූයේ,

i. වේළුවනාරාමය යි. ii. පූර්වාරාමය යි.

iii. ජේතවනාරාමය යි. iv. නිග්‍රෝධාරාමය යි.

34. සතර සතිපට්ඨානයට අයත් නොවන වරණය වන්නේ,

i. සීලානුපස්සනාව යි. ii. වේදනානුපස්සනාව යි.

iii. ධම්මානුපස්සනාව යි. iv. කායානුපස්සනාව යි.

35. ගර්භයේ ස්වරූපය අනුව ප්‍රධාන වශයෙන් ස්ථූප සයාකාර වේ. එහිදී ධාන්‍යාකාර හැඩයේ චේතියකට උදාහරණයක් වන්නේ,

i. රුවන්වැලි මහ සෑයයි. ii. කතරගම කිරි වෙහෙරයි.

iii. කැලණි දාගැබයි. iv. ථූපාරාම දාගැබයි.

36. ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ප්‍රධාන කොටස් තුනකට බෙදේ. එය ත්‍රිශික්ෂාව නම් වේ. ත්‍රිශික්ෂාව ඇතුළත් වරණය වන්නේ,

i. දාන, ශීල, භාවනා ය. ii. අලෝභ, අදෝස, අමෝහ ය.

iii. සීල, සමාධි, පඤ්ඤා ය. iv. සිත, කය, වචනය ය.

37. ථෙරවාදී බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය මගින් පැවැත් වූ සංගායනා අතර පළමුවැන්න රජගහ නුවරදී ද, දෙවැන්න විශාලා මහනුවරදී ද සිදුකරන ලදී. තෙවැන්න සිදුකරන ලද්දේ,

i. සැවැත්නුවරදී ය. ii. කොසඹෑ නුවරදී ය.

iii. මාතලේ අලු විහාරයේදී ය. iv. පැළලුප් නුවරදී ය.

38. චක්‍රවත්ති සීහනාද සූත්‍රාගත කරුණු අනුව නිවැරදි වරණය තෝරන්න.

i. වියළි ගොම, පරඬලා, දර ආදිය හේතු කරගෙන ගින්න හටගනියි.

ii. දිළින්දන්ට ධනය නූපදනා කල්හි දිළිඳුකම වැඩිවෙයි.

iii. වේදනාව නිසා තණ්හාව උපදියි.

iv. තෙල් හා පහන් සිලුව නිසා පහන දැල්වේ.

39. ඉඳි, හිටි, ඔත් හා චංකමන ලෙස ඉරියව් හතරකින් බුදුපිළිම නෙළීම දක්නට ලැබේ. චංකමන ඉරියව්ව සහිත පිළිමයකට නිදසුනක් වන්නේ,

i. හිඳගල විහාර පිළිමය යි.
ii. දිඹුලාගල විහාර පිළිමය යි.
iii. අවුකන ආබද්ධ පිළිමය යි.
iv. පොළොන්නරු තිවංක පිළිමය යි.

40. කැලණිය නව විහාරයේ සිතුවම් ඇඳි චිත්‍ර ශිල්පියා කවුරුන්ද?

i. ජෝර්ජ් කීට් මහතා ය.
ii. සෝලියස් මෙන්දිස් මහතා ය.
iii. සෝමබන්දු විද්‍යාපති මහතා ය.
iv. ඇල්බට් ධර්මසිරි මහතා ය.

ii පත්‍රය

1.

i. බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ පැවති තාදී ගුණය ප්‍රකට වන අවස්ථා දෙකකට නිදසුන් සපයන්න.

ii. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන යුතුකම් අතර ගුරුවරයාට ශිෂ්‍යයකු විසින් ඉටුකළ යුතු යුතුකම් පහකි. ඉන් දෙකක් නම් කරන්න.

iii. සමානාත්මතාව යනු කුමක්දැයි සංක්ෂිප්තව දක්වන්න.

iv. බුදු දහමට අනුව බෞද්ධයකු විසින් නොකළ යුතු වෙළඳාම් අතරින් දෙකක් නම් කරන්න.

v. **දාන** හා **සීල** පාරමිතාවලට අදාළ වන ජාතක කතා දෙකක් නම් කරන්න.

vi. අටලෝ දහමේ දැක්වෙන අංග අට අතරින් යුගල දෙකක් ලියන්න.

vii. **''ඉමස්මිං අසති ඉදං න හෝති. ඉමස්ස නිරෝධා ඉදං නිරුජ්ජති''** යන්නෙහි අර්ථය දක්වන්න.

viii. පත්තකම්ම සූත්‍රයට අනුව බෞද්ධයකු විසින් ධන කළමනාකරණය කළ යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

ix. දුක්ඛ සත්‍යය ප්‍රභේද තුනකින් යුක්තය. ඉන් දෙකක් නම් කරන්න.

x. 'පූජාවලිය' ග්‍රන්ථය රචනා කළ කතුවරයා හා එම කෘතියට පාදක කරගත් බුදුගුණය ලියා දක්වන්න.

2.

i. බෞද්ධ භාවනාවේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක කවරේද?.

ii. ඉහත (i) හි සඳහන් කළ එක් භාවනා ප්‍රභේදයක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

iii. ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට භාවනාව උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.

3.

i. **'සුකරානි අසාධුනි'** යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.

ii. එම ගාථාවේ සරල අදහස ලියන්න.

iii. 'පුද්ගලයාගේ යහපත අයහපත පෙන්වා දෙන කෘතියකි, ධම්මපදය' විමසන්න.

4.

i. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් වන ආකාරයට දකුණු හා නැගෙනහිර දිශාවන්ට උපමා කොට ඇත්තේ කවුරුන්ද?

ii. ඉන් එක් සමාජ කණ්ඩායමක් විසින් කළයුතු යුතුකම් ලියා දක්වන්න.

iii. ආපදාපන්න අවස්ථාවක දී යුතුකම් ඉටුකිරීම තුළින් සමාජ සහජීවනය ගොඩනැගෙන ආකාරය විස්තර කරන්න.

5.

i. පරිසරයට අදාළ ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක ලියා දක්වන්න.

ii. බුදුරදුන් වස් විසූ ස්ථාන තුනක් නම් කරන්න.

iii. බුදුරදුන් පරිසරයේ සුන්දරත්වය ඇගැයීමට ලක් කළ අවස්ථා මොනවාදැයි පෙන්වා දෙන්න.

6.

i. තෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැති ස්ථානය හා සහභාගි වූ භික්ෂූන් සංඛ්‍යාව ලියා දක්වන්න.

ii. එම සංගායනාව පැවැත්වීමට තුඩුදුන් හේතු තුනක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

iii. ශාසන චිරස්ථිතිය සඳහා තෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල හේතු වූ ආකාරය විස්තර කරන්න.

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතරෙන් **දෙකකට** කෙටි සටහන් ලියන්න.

i. බුද්ධ ප්‍රතිමා

ii. පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ

iii. දසරාජ ධර්මය

iv. වාහල්කඩ